

Jaarverslag 2015
Bedrijfstakgroep Voedsel, Groen en Gastvrijheid

Btg VGG

Auteur(s)		Rico Vervoorn, Scilla van Cuijlenborg en Wilma van Nijen
MBO Raad		Houttuinlaan 6 Postbus 2051 3440 DB Woerden T: 0348 - 75 35 00 E: info@mboraad.nl I: www.mboraad.nl
Woerden		25-02-2016
Versienummer		0.1

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2015 van de bedrijfstakgroep Voedsel, Groen en Gastvrijheid (btg VGG). Dit is een beknopte samenvatting van de activiteiten die dit jaar binnen onze bedrijfstakgroep hebben plaatsgevonden.

2015 stond voor een groot deel in het teken van het ontwikkelen, inrichten en organiseren van de nieuwe btg, de sectorkamer en de marktsegmenten. Specifiek voor deze btg betekende dat vooral een traject van kennismaken met elkaar en met de stakeholders van de verschillende branches, vertegenwoordigd in de btg en de sectorkamer. Dankzij de constructieve houding en inzet van iedere betrokkene is dat proces snel en zonder grote dilemma's gelopen.

De basis voor een goede samenwerking in de sector is afgelopen jaar gelegd. In 2016 zal deze samenwerking verder worden versterkt en uitgebouwd met activiteiten waarin duidelijk wordt dat btg VGG als voorbeeld dient voor de ander btg's en sectorkamers, wanneer het gaat om het samenbrengen van onderwijs en bedrijfsleven van de verschillende branches in de sector. Allemaal in het belang van goed, toekomstbestendig beroepsonderwijs.

Naast deze organisatorische veranderingen stond 2015 ook in het teken van een aantal onderwijskundige veranderingen in het beroepsonderwijs:

- Implementatie van de Herziene Kwalificatiestructuur (IHKS)
- Kwaliteitsverbetering van de examinering.

Beide thema's hebben het hele jaar door op de agenda van alle overleggen van de btg VGG gestaan. En beide thema's hebben ook een grote rol gespeeld bij de invulling van projecten en activiteiten binnen de btg. Denk hierbij aan de ontwikkeling van servicedocumenten, kennisdeling over keuzedelen, afspraken over de ontwikkeling van keuzedelen, kennisdeling over ervaringen met het nieuwe dossier in pilotopleidingen, afspraken over kwaliteitsverbetering van de examinering in samenwerking met de examenleveranciers.

Bij de "groene" opleidingen heeft de btg VGG aan het eind van dit jaar ook een rol gespeeld in de discussie over de positionering van de branche – en beroepsvereisten in de kwalificatiedossiers.

Natuurlijk stoppen deze thema's niet aan het eind van een kalenderjaar. Ook in 2016 zullen IHKS en de kwaliteit van de examinering op de agenda staan. Daarnaast verwacht de btg VGG dat in 2016 ook de professionalisering van de docent en innovatieve mogelijkheden voor snelle ontwikkeling van nieuwe opleidingen, zoals o.a. cross-overs, onderdeel van de btg-overleggen zullen zijn.

Het eerste jaar van deze nieuwe btg heeft de leden voldoende vertrouwen gegeven om ook komend jaar vol positieve verwachtingen in te gaan.

Woerden, maart 2016

Ricardo Winter,

Voorzitter btg Voedsel Groen en Gastvrijheid

Inhoudsopgave

1	Algemeen	5
1.1	MBO Raad en btg Voedsel Groen en Gastvrijheid	5
1.2	Over de btg VGG	6
1.2.1	Structuur	6
2	Activiteiten 2015	8
2.1	Kerngroep	8
2.1.1	Examenprojecten van de btg VGG	8
2.2	Onderwijscluster Gastvrijheid	9
2.2.1	WDV / OWGB	9
2.2.2	WDH / OWGH	10
2.2.3	WDTR / OWGTR	11
2.2.4	WDFD	12
2.3	Onderwijscluster Groen	13
2.4	Onderwijscluster Uiterlijke Verzorging	13
2.5	Onderwijscluster Voeding	15
	Bijlagen	16
Bijlage 1	Samenstelling diverse gremia	17
Bijlage 2	Organogram	20
Bijlage 3	Aangesloten mbo-scholen bij bedrijfstakgroep VGG	21
Bijlage 4	Overzicht ontwikkelingen 2015	23

1 Algemeen

1.1 MBO Raad en btg Voedsel Groen en Gastvrijheid

De bedrijfstakgroep Voedsel Groen en Gastvrijheid is één van de acht bedrijfstakgroepen van de MBO Raad, de brancheorganisatie voor mbo-scholen. De leden van de btg VGG zijn vertegenwoordigers van de leden (mbo-scholen) van de MBO Raad die opleidingen in deze bedrijfstak aanbieden.

Een bedrijfstakgroep kent een onderstructuur van één of meerdere onderwijsclusters, gegroepeerd rondom een cluster van verwante opleidingen (crebo's). Deze richten zich meer op inhoudelijke opleidingsvraagstukken.

Bedrijfstakgroepen bestaan uit (sectorale) instellingsvertegenwoordigers, kerngroepleden en leden van onderwijsclusters.

De btg ontwikkelt onder meer beleid gericht op het landelijke sectorale onderwijsveld. Doel is een optimale aansluiting van het onderwijs op het afnemende, sectorale werkveld en (vmbo- en hbo-) onderwijs.

Hierbij horen de volgende doelen en taken:

- Belangenbehartiging middels het maken van in- en extern bindende afspraken
 - Zorgen voor positionering en standpuntbepaling van het sectorale onderwijs in het krachtenveld met sociale partners, vakministeries, et cetera;
 - Last en ruggespraak verzorgen voor de vertegenwoordigers in de sectorkamers (inclusief marktsegmenten) en andere landelijke gremia door (vormen van) achterbanraadpleging;
 - Verwerven van formeel en materieel draagvlak bij het sectorale onderwijs, inclusief het maken sectorale afspraken.
- Faciliteren van kennisdeling en informatievoorziening/netwerkfunctie
 - Inventariseren van relevante informatie en zorgen voor verspreiding van deze informatie naar de leden/achterban;
 - Zorgen voor en stimuleren van kennisdeling gericht op inhoudelijke (opleidings)vraagstukken;
 - Klankbord zijn voor de landelijke, sectorale vertegenwoordigers, met name gericht op inhoudelijke (opleidings)vraagstukken;
 - Stimuleren van uitwisseling en samenwerking op het gebied van professionalisering.
- Projecten
 - Landelijke, sectorale projecten initiëren voor versterking van het sectorale onderwijs, zoals (meer) standaardisering om de kwaliteit van de sectoren/opleidingen te verbeteren en borgen en zo het vertrouwen van sectorale branches in het mbo-diploma te vergroten.

1.2 Over de btg VGG

1.2.1 Structuur

De leden van de btg VGG

- Scholen, die volgens het Crebo-register opleidingen verzorgen binnen de kwalificatiestructuur van de Sectorkamer Voedsel, Groen & Gastvrijheid kunnen lid worden van de btg VGG
- De school wordt vertegenwoordigd door een gemandateerde sectordirecteur of opleidingsmanager, die direct betrokken is bij het onderwijs voor de sector VGG.

Kerngroep btg VGG

- De kerngroep bestaat ten eerste uit onderwijsleden van de Sectorkamer Voedsel, Groen en Gastvrijheid. Daarnaast wordt de kerngroep aangevuld met vertegenwoordigers van de 4 onderwijsclusters (onderstructuur) van deze btg, die door de leden van de betreffende onderwijsclusters worden gekozen.
- De onderwijsleden van de sectorkamer zijn als lid van een College van Bestuur, door de MBO Raad voorgedragen. De kerngroepleden bepalen onderling wie voorzitter wordt van de kerngroep.
- Voor de kerngroep van de btg is het zinvol om voorafgaand (aansluitend) aan het sectorkameroverleg als kerngroep VGG bij elkaar te komen. Dit overleg kan dan voor een deel benut worden als kerngroep overleg en voor een ander deel benut worden als vooroverleg onderwijsleden sectorkamer.

Onderwijsclusters

- Naast een kerngroep bestaat de btg VGG uit een onderstructuur van vier branchegerichte onderwijsclusters (OC):
 - OC Gastvrijheid
 - OC Groen
 - OC Uiterlijke Verzorging
 - OC Voeding
- Leden van de onderwijsclusters zijn de sectordirecteuren / opleidingsmanagers van de opleidingen binnen het onderwijscluster.
- Deze onderwijsclusters opereren binnen de btg VGG autonoom en stemmen waar nodig met elkaar af via de kerngroep VGG.
- De onderwijsclusters zijn de verplichte achterbanraadpleging voor de marktsegmenten van de sectorkamer VGG
- Ieder onderwijscluster van btg VGG is zelf verantwoordelijk voor zijn interne organisatie.
- Ieder onderwijscluster van btg VGG heeft zijn eigen financiële bedrijfsvoering.

Ondersteuning

De btg VGG wordt ondersteund door een beleidsadviseur en een secretaresse van de MBO Raad. Onderwijsclusters kunnen desgewenst extra ondersteuning inkopen bij de MBO Raad vanuit hun retributiemiddelen.

De btg VGG wordt in haar activiteiten vanuit de MBO Raad ondersteund door:

- Rico Vervoorn, beleidsadviseur
- Wilma van Nijen, secretariaat

Vanuit de AOC Raad wordt de btg ondersteund door:

- Scilla van Cuijlenborg

Daarnaast kunnen externe projectleiders / bureaus / deskundigen de btg en de onderwijsclusters op projectbasis ondersteunen.

SBB en bedrijfstakgroepen

De nieuwe samenwerkingsorganisatie SBB kent acht sectorkamers. Daarin bespreken onderwijs en sociale partners in paritair verband de sectorale (aansluitings)vraagstukken die te maken hebben met het onderwijs en de arbeidsmarkt (kwalificeren en examineren, beroepspraktijkvorming en doelmatigheid). De leden van de sectorkamers richten één of meerdere marktsegmenten in rond verwante opleidingsclusters of thema's. Deze marktsegmenten brengen (inhoudelijke) adviezen en standpunten ter besluitvorming in bij de sectorkamer.

Om de last en ruggenspraak van het sectorale onderwijs te borgen is er een directe verbinding tussen de onderwijsleden van de sectorkamers en de kerngroepen van de bedrijfstakgroepen. De onderwijsleden van de sectorkamers (bestuurders van mbo-scholen) zitten in ieder geval in de kerngroep van de btg. Binnen een btg zijn een aantal onderwijsclusters geformeerd rond verwante opleidingsclusters waarbij sprake kan zijn van een (coördinerende) clustercommissie. De onderwijsleden van de marktsegmenten zijn actieve btg-leden, die onder verantwoordelijkheid van de kerngroep zijn geworven en afgevaardigd en een rol spelen in de onderwijsclusters (en/of clustercommissies).

De beleidsadviseurs van de bedrijfstakgroepen dragen bij aan de voorbereiding en voor- en nazorg van de overleggen binnen de sectorkamer en marktsegmenten.

De sectorkamer die gelieerd is aan de btg heet Voedsel, Groen en Gastvrijheid

De sectorkamer VGG kent de volgende marktsegmenten:

- Groen
- Gastvrijheid
- Winkelambachten
- Voeding

2 Activiteiten 2015

2015 was het eerste jaar van de btg nieuwe stijl (van 14 naar 8 btg's). 2015 was ook het eerste jaar van de sectorkamers en de marktsegmenten bij SBB. Voor de btg VGG een jaar om te zoeken naar de beste manier om binnen deze nieuwe structuren te opereren.

Daarnaast stonden de implementatie van de Herziene Kwalificatiestructuur en diverse examenprojecten volop op de agenda van de diverse gremia in deze btg.

2.1 Kerngroep

De kerngroep heeft afgelopen jaar 5 reguliere overleggen gehad. De belangrijkste onderwerpen bij deze overleggen waren:

- Inrichting van, en samenwerking tussen, de verschillende geledingen binnen de btg VGG.
- Agenda's van de sectorkameroverleggen
- Organisatie en ondersteuning sectorkamer en marktsegmenten vanuit SBB
- Opstellen jaarplan en begroting 2016
- Examenprojecten in het kader van het project 'Professionalisering examenfunctionarissen en examinering'.

Daarnaast heeft in april een strategisch overleg plaatsgevonden om met de hele kerngroep de positionering van de btg VGG te bespreken.

Op 14 oktober heeft de eerste ALV van de btg VGG plaats gevonden. Deze ALV is gebruikt om de nieuwe btg VGG formeel te lanceren. De bijeenkomst stond vooral in het teken van kennismaken met elkaar en elkaars opleidingen. Maar ook met de nieuwe structuur en de contactpersonen van SBB. Een thema dat, gezien de reacties, goed aansloeg bij de leden van deze btg.

2.1.1 Examenprojecten van de btg VGG

De bedrijfstakgroepen (btg's) van de MBO Raad werkten in 2015 aan de kwaliteit van de examinering in hun branche of bedrijfstak. Hieronder vindt u de projecten van de btg VGG die in het kader van het project 'Professionalisering examenfunctionarissen en examinering' werden gesubsidieerd. Het gaat om projecten om de examenkwaliteit te verbeteren of de examinering voor te bereiden en in te richten voor de herziene kwalificatiedossiers.

Voor de btg VGG gaat het om de volgende projecten:

- *Examenscenario's voor het dossier Dienstverlening (i.s.m. btg ZWS)*
- *Benchmark examinering Groen*
- *Professionalisering uitvoering beroepsgerichte praktijkexamens (i.s.m. btg MTLM en Examenservices)*
- *Pilot examinering dossier Agro Productie en Technologie*

Meer informatie over deze projecten vindt u op [deze site](#)

2.2 Onderwijscluster Gastvrijheid

Het onderwijscluster Gastvrijheid bestaat uit een clustercommissie en vier werkgroepen met directeuren. Per branche (horeca, voeding (=bakkerij), toerisme en recreatie, facilitaire dienstverlening) is er zo een werkgroep: WDH, WDV, WDTR en WDFD. Deze werkgroepen hebben hun eigen activiteiten vanuit een grotendeels gemeenschappelijke agenda. Verder zijn er voor horeca, toerisme en recreatie en voeding (bakkerij) ook onderwijswerkgroepen (OWG). In deze werkgroepen nemen vooral BPV-coördinatoren en teamleiders van de scholen deel.

De werkgroepen hebben afgesproken om 4 maal per jaar te overleggen. De WDFD heeft het overleg in november geannuleerd, omdat dat te dicht op de jaarlijkse themadag was gepland.

De OWG's zijn dit jaar 3 keer bij elkaar geweest.

Examenwerk

Het onderwijscluster Gastvrijheid is een van de oprichters van examenleverancier Examenwerk. Examenwerk bestond uit drie examenstichtingen met een overkoepelend bestuur. In 2015 zijn deze drie stichtingen samengegaan in één stichting Examenwerk met drie examenbanken. Leden van onderwijscluster Gastvrijheid zijn sinds dit jaar allemaal lid van Examenwerk. De onderwijsgeleding van het bestuur van Examenwerk wordt voorgedragen door de kerngroep van de btg VGG.

2.2.1 WDV / OWGB

Implementatie Herziene kwalificatiestructuur (IHKS)

Het dossier Brood- en banket kent binnen zijn profielen verschillende beroepscontexten: Broodbakker en banketbakker. Om leden structuur te bieden in het ontwikkelen van een (landelijk vergelijkbare) opleiding voor dit dossier, heeft de WDV de OWGB gevraagd om een servicedocument te ontwikkelen. Dit servicedocument is opgeleverd en gepubliceerd. Inmiddels wordt ook gewerkt aan een tweede servicedocument voor de andere profielen.

De OWGB ontwikkelde gezamenlijk een aantal keuzedelen, waaronder o.a. het keuzedeel "van Grond tot grondstof".

Examinering

In 2014 werd bekend dat het landelijk examencentrum van de bakkersopleidingen (NBC) per 1 augustus 2015 zou ophouden te bestaan. Er zijn diverse pogingen gedaan om het NBC open te houden, maar de voorwaarden die daarvoor nodig waren, waren voor de scholen niet haalbaar. In januari 2015 is er nog een laatste poging gedaan om het NBC te redden, maar dat is niet meer gelukt. In de WDV zijn diverse initiatieven gestart om de examinering regionaal te

organiseren. Een aantal van deze initiatieven heeft het afgelopen jaar ervaring op kunnen doen met regionale examinering.

Met het sluiten van het NBC dreigde ook de organisatie van de betrokkenheid van de branche bij de examinering in gevaar te komen. Iets wat zowel onderwijs als branche wilden voorkomen. WDV, Examenwerk en de Nederlandse Bakkerij Academie (NBA) hebben daarom gezamenlijk een *assessorenpool / assessorenregister* opgezet. Dit register wordt, ook namens het onderwijs, beheerd door Examenwerk. De scholing van de assessoren is in handen van de NBA.

2.2.2 WDH / OWGH

Implementatie Herziene kwalificatiestructuur (IHKS)

IHKS is een agendapunt geweest op ieder overleg van de WDH en de OWGH. Hierbij is o.a. afgesproken dat de leden elkaar op de hoogte houden van initiatieven m.b.t. nieuw te ontwikkelen keuzedelen.

Samenwerking met de branche

Al in 2008 hebben WDH en KHN een convenant ondertekend om hun samenwerking te bezegelen. Dit jaar zijn er, mede naar aanleiding van het verdwijnen van de ondersteuning van HorecaVakPunt, gesprekken geweest om dit convenant te hernieuwen.

Deze gesprekken hebben geleid tot het ondertekenen van een samenwerkingsagenda tussen WDH en KHN. De samenwerkingsagenda bevat concrete samenwerkingsafspraken tussen branche en onderwijs. Deze afspraken worden jaarlijks bijgesteld, zodat er steeds een jaaragenda ontstaat. FNV-Horeca heeft aangegeven ook bij deze agenda betrokken te willen worden. Voor 2016 staat vooral de afstemming van de regionale samenwerking op deze agenda.

Professionalisering: Horecaconferentie

De jaarlijkse Horecaconferentie was dit jaar in Kapellerput in Heeze. Het thema van deze dag was: "Onderwijs is meer dan lesgeven". Mbo-docent van het jaar, Marloes van der Meer, en Gastvrijheidsgoeroe Milo Berlijn hebben de deelnemers opnieuw bewust gemaakt van het belang van persoonlijke aandacht voor zowel de student in je klas als de gast in het restaurant. In de middag hebben de deelnemers workshops kunnen volgen, gericht op de invulling van lessen en opleiding. IHKS en Keuzedelen kwamen daar ruimschoots aan bod. Maar er was ook plaats voor social media en 21st Century skills.

Ruim 100 mensen hebben deze conferentie bezocht.

Overig

Na een proces van ruim 1,5 jaar zijn er dit jaar nieuwe afspraken gemaakt tussen WDH en de Stichting Vakopleidingen Horeca (SVH) rondom het vrijstellingenbeleid voor de Verklaring Sociale Hygiëne in de horecaopleidingen.

Handboek BPV

Sinds 2010 werkt de WDH aan de ontwikkeling van een landelijk handboek BPV. Sinds 2012 is de WDFD hierbij aangesloten. Door de jaren heen is dit project uitgegroeid tot een voorbeeld van uniformiteit in de BPV voor alle mbo-sectoren. Het bpv handboek is uitgebreid met Kwalificerende opdrachten, is vertaald in vier talen t.b.v. de internationale stage, is gedigitaliseerd. En als laatste actie is er ook een handboek BPV voor Loopbaan en Burgerschap ontwikkeld.

Het resultaat van dit succesvolle meerjarige project is:

- 1 Uniform format Horeca, FD en L&B
- 114 Titels Horeca (incl. E/D/F/S)
- 8 Titels FD (incl. E)
- 1 Titel L&B (incl. E/D)
- Servicedocument beoordelen in het buitenland
- Instructies digitaal leermeester, student, docent : website MBO Raad instructies bpv handboeken
- Instructiefilmpjes: website SVH
 - Student: <https://vimeo.com/150897817>
 - Docent: <https://vimeo.com/150887208>
 - Leermeester: <https://vimeo.com/150885705>

Aantal bestelde Handboeken

- 2015: 12.827
- 2014: 16.106
- 2013: 15.121
- 2012: 14.429

Met ingang van 2016 is het project afgesloten en zal het niet verder doorontwikkeld worden. Het handboek is ontwikkeld op basis van de huidige kwalificatiedossiers.

Examenwerk heeft de methodiek van het Handboek BPV overgenomen en zal het digitaal doorontwikkelen voor de herziene dossiers. Hierbij vindt ook uitbreiding naar andere branches en sectoren plaats.

2.2.3 WDTR / OWGTR

Implementatie Herziene kwalificatiestructuur (IHKS)

Vanaf 1 augustus 2016 starten de toerisme en recreatieopleidingen in een nieuw kwalificatiedossier. Dit dossier heeft een stevige verandering ondergaan, vergeleken met de huidige dossiers. Daarom hebben vier leden van de WDTR besloten om gebruik te maken van de mogelijkheid om een jaar eerder te starten met het nieuwe kwalificatiedossier. Middels deze pilots zou dan ervaring worden opgedaan met het herziene dossier. De WDTR heeft een projectleider (Vivienne Oomen, Graafschap College) gevraagd om deze vier pilots te verbinden in een project. Het doel van dit project was om de opgedane ervaringen met elkaar, en met de

andere leden van de WDTR te delen. (De rapportage van dit project is te vinden op de site www.ihks.nl/vgg).

In 2016 zal er een vervolg zijn van dit project, waarin het de bedoeling is dat de ervaringen van het vervolg van deze pilot wordt gemonitord.

Keuzedelen

Een werkgroep OWGTR heeft zich in het kader van de IHKS bezig gehouden met het maken van een lijst met gewenste keuzedelen voor de profielen van het kwalificatiedossier Travel, Leisure en Hospitality. Deze lijst is in de WDTR teruggebracht tot een top 5 van gewenste keuzedelen. Een aantal leden van de WDTR heeft de taak op zich genomen om deze keuzedelen aan te melden bij SBB en te gaan ontwikkelen.

Professionalisering

In het kader van de professionalisering van de docenten heeft de WDTR in 2015 in samenwerking met Reiswerk vier keer een masterclass georganiseerd. Deze masterclasses werden vnl gegeven door docenten van NHTV. Alle leden van de WDTR hebben zich gecommitteerd aan de masterclasses door af te spreken om voor iedere masterclass docenten aan te melden.

De volgende thema's zijn aan bod gekomen tijdens de masterclasses:

- Online marketing
- Contentmarketing
- Duurzaam Toerisme
- Trendrapport "Travel Tomorrow".

Wedstrijden om de Toerisme en Recreatie bokaal 2015

Op 3 en 4 maart hebben de jaarlijkse wedstrijden om de Toerisme en Recreatiebokaal plaatsgevonden. Inmiddels is leerhotel Het Klooster in Amersfoort de vaste locatie voor dit evenement. Studenten van 21 toerismescholen hebben in 3 categorieën (reizen, recreatie, front-office) gestreden om de bijbehorende bokaal.

Deze wedstrijden worden sinds het ontstaan door de WDTR georganiseerd. Dit jaar is er over gesproken om te onderzoeken of de wedstrijden in de toekomst niet beter onder de vlag van Skills georganiseerd kunnen worden. De WDTR heeft echter besloten om de wedstrijden voorlopig nog in eigen beheer te organiseren.

2.2.4 WDFD

Implementatie Herziene kwalificatiestructuur (IHKS)

In de herziene kwalificatiestructuur, die vanaf 1 augustus 2016 start, is de opleiding facilitair medewerker (niveau 2) een profiel geworden van het kwalificatiedossier Dienstverlening. Dit dossier staat bekend als het "brede niveau 2 dossier". Naast Facilitair medewerker zijn er in dit dossier ook profielen voor Helpende zorg en welzijn en Sport en recreatie (voorheen Sport en bewegen niveau 2 en Recreatie niveau 2). Dit brede dossier bevat profielen van twee sectorkamers en btg's. Het goed positioneren van dit dossier is een belangrijk thema geweest

voor de WDFD. Samen met de btg Zorg welzijn en Sport (ZWS) is een project uitgevoerd om de verschillende “stromingen” in dit dossier samen te brengen. In een tweedaagse in maart zijn 40 medewerkers van verschillende roc’s, vertegenwoordigers van de verschillende opleidingen in dit dossier, bij elkaar gekomen om samen te werken aan mogelijke opleidingsscenario’s voor dit dossier. Dat heeft geleid tot [een publicatie](#) over 4 mogelijke scenario’s. In november is een vervolgdag georganiseerd om met elkaar te delen welke keuzes er bij de diverse roc’s zijn gemaakt t.a.v. dit dossier.

Wedstrijden

In 2014 is besloten om niet verder te gaan met de jaarlijkse scriptiewedstrijden voor FD-studenten. Het product waarop de wedstrijd was gebaseerd, de scriptie, paste volgens de leden niet meer bij de huidige praktische invulling van de opleidingen Facilitaire dienstverlening. Bovendien bleef deelname beperkt tot de niveau 4 studenten.

In 2015 is een werkgroep gestart met de opzet van nieuwe FD-wedstrijden. Hiervoor is aansluiting gezocht bij de organisatie van Skills. In 2016 zijn de FD-wedstrijden als demo-wedstrijd te bezoeken tijdens de Skills wedstrijden in maart.

Professionalisering / themadag

Op 3 december heeft de jaarlijkse FD-themadag plaatsgevonden. Dit keer waren we te gast bij het MBO College Airport van Roc van Amsterdam. Thema’s op deze dag waren: IHKS en keuzedelen, opdrachten voor de Skillswedstrijden, kwalificatiedossier Dienstverlening en de mogelijke ontwikkeling van een Facilitaire opleiding op niveau 3.

Allemaal thema’s die in 2016 een vervolg kennen.

2.3 Onderwijscluster Groen

Het jaarverslag van onderwijscluster Groen is tzt te vinden op de website van de AOC Raad.

2.4 Onderwijscluster Uiterlijke Verzorging

Bij de start van de nieuwe btg-structuur in januari 2015 is de oude btg Uiterlijke verzorging opgesplitst over twee nieuwe btg’s: Schoonheidsverzorging en Voetverzorging (SV-VV) werd ondergebracht bij btg Zorg Welzijn en Sport (ZWS) en Haarverzorging bij btg Voedsel, Groen en Gastvrijheid (VGG). De reden hiervoor was dat deze opsplitsing, onder invloed van de branches, ook bij de indeling van de nieuwe sectorkamers was geregeld. En de btg’s zijn analoog aan de sectorkamer ingericht.

Op papier werden SV-VV en Haarverzorging over deze btg’s verdeeld. In de praktijk vonden de vergaderingen gewoon gezamenlijk plaats. Vooral omdat bij de scholen de opleidingen SV-VV en Haarverzorging vaak een organisatorische eenheid zijn.

Dit onderscheid tussen de papieren werkelijkheid en de praktijk leidde op verschillende gebieden tot onduidelijkheid. Daarom is in juni besloten om de opleidingen van de oude btg UV weer samen te voegen in een onderwijscluster UV. Dit onderwijscluster is ondergebracht bij de

btg VGG. Er is wel een link met de btg ZWS, omdat de belangen van de opleidingen van SV-VV worden behartigd in de kerngroep van de btg ZWS en sectorkamer ZWS. Deze sectorkamer kent zelfs een marktsegment SV-VV. In dit marktsegment nemen onderwijsleden van onderwijscluster UV zitting.

Implementatie Herziene kwalificatiestructuur (IHKS)

Voor de zomer zijn er bij KOC (kenniscentrum) al werkgroepen gestart voor de gezamenlijke ontwikkeling van een aantal keuzedelen. Dit heeft geleid tot de aanvraag van een aantal keuzedelen voor de kwalificatiedossiers die bij dit onderwijscluster behoren. Een aantal keuzedelen is inmiddels vastgesteld. Een aantal andere keuzedelen is overgedragen aan de marktsegmenten en sectorkamers, omdat deze nog niet gereed waren bij de overgang van KOC naar SBB. Vooral het keuzedeel Pedicure t.b.v van het dossier voor Schoonheidsverzorging heeft nogal wat voeten in aarde gehad. Met als resultaat dat deze bij aanvang van 2016 nog steeds niet is vastgesteld.

Samenwerking met de branche

Al in 2014 heeft de toenmalige btg UV een convenant gesloten met de branchevertegenwoordigers van de kappers. Dit convenant is de leidraad voor een regulier overleg tussen onderwijs en Branche Platform Kappers (BPK: ANKO, FNV Mooi, CNV-vakmensen).

De thema's van dit convenant komen grotendeels overeen met de belangrijke thema's van MBO Raad en btg VGG.

Examinering

De kappersbranche is de enige branche in het beroepsonderwijs die nog geen vastgesteld examenprofiel kent. Afgelopen jaar zijn Onderwijscluster UV en BPK hierover regelmatig in gesprek geweest. Met als resultaat dat de standpunten van beide partijen steeds dichterbij elkaar zijn gekomen. De verwachting is dat het examenprofiel in 2016 door de sectorkamer kan worden vastgesteld.

Een ander punt t.a.v. examinering in het overleg met de branche is de samenwerking tussen branche en onderwijs bij de totstandkoming van de examens. Zowel onderwijs als branche kennen een examenleverancier: Stichting Examenplatform UV en Visavi (voor de kappers). Er is veel overleg geweest over de beste manier om ook hierin tot een goede manier van samenwerking te komen. Ook hier is veel vooruitgang geboekt en is de verwachting dat in 2016 grote stappen gezet kunnen worden. Er is inmiddels een intentieverklaring tot samenwerking uitgegeven.

Professionalisering: UV-tweedaagse

Onderdeel van het convenant is ook de professionalisering van docenten en begeleiders van de studenten in de UV-opleidingen. Daarvoor is ook dit jaar een tweedaagse georganiseerd in november. ROC van Amsterdam heeft de organisatie van dit evenement op zich genomen. Tijdens de tweedaagse is voor ca 150 deelnemers een programma verzorgd, gericht op

kennisdeling, professionalisering en netwerken. De nieuwe kwalificatiestructuur was de rode draad tijdens deze tweedaagse, waarbij o.a. workshops door professionals werden aangeboden door brancheverenigingen ANKO en ANBOS en Provoet. In deze workshops werd geleerd hoe praktisch invulling gegeven kon worden aan keuzedelen zoals: barbier, visagie en styling en pedicure.

Deze tweedaagse is heel hoog gewaardeerd door de deelnemers.

BBL

Met het BPK is het afgelopen jaar ook gezocht naar mogelijke oorzaken van de terugloop van BBL studenten. In 2016 zal worden gewerkt aan mogelijke oplossingen voor dit knelpunt, die met name door de Brancheorganisatie ANKO als zorgelijk wordt ervaren

2.5 Onderwijscluster Voeding

- Implementatie Herziene kwalificatiestructuur (IHKS)
- Inhoudelijk zijn de kwalificatiedossiers niet sterk gewijzigd, wel zijn enkele profielen samengevoegd (winkelslager en visspecialist zijn bijvoorbeeld samengevoegd tot één profiel vakbekwaam medewerker vers). Op 1 augustus 2015 is gestart met het uitvoeren van twee opleidingen op de nieuwe kwalificatiestructuur ('Ondernemer Vers' en 'Manager/bedrijfsleider fastservice'). Deze opleidingen zijn gestart zonder keuzedelen. De overige kwalificaties worden aangeboden vanaf schooljaar 2016/2017 .
- Keuzedelen
Dit schooljaar (2015-2016) is nog geen gebruik gemaakt van keuzedelen. Wel is het aanbod voor 2016-2017 vastgesteld en is de implementatie voor de uitvoering hiervan voorbereid. Enkele keuzedelen zijn zelf ontwikkeld door SVO in samenwerking met de branche en deels is gebruikgemaakt van reeds bestaande keuzedelen. SVO is aangehaakt bij de werkgroep 'keuzedelen in de BBL' (werkgroep bestaande uit mbo-raad/ SBB/ scholen, om met elkaar de mogelijkheden in kaart te brengen voor het uitvoeren van keuzedelen in de BBL).
- Samenwerking met de branche

De samenwerking met het bedrijfsleven en branches is bij SVO altijd intensief en sterk geweest maar in 2015 is ervoor gekozen om dat overleg een formeel karakter te geven. Er is een College van Advies opgericht waarin ongeveer 10 vertegenwoordigers zitten uit de verschillende branches waar SVO voor werkt. In dit College van Advies wordt het bedrijfsleven betrokken bij de inhoud van de opleidingen en wordt advies gevraagd m.b.t. de inhoudelijke koers van SVO. Het College van Advies komt drie keer per jaar bij elkaar.

Bijlagen

Bijlage 1 Samenstelling diverse gremia

Bijlage 2 Organogram

Bijlage 3 Aangesloten mbo-scholen bij bedrijfstakgroep VGG

Bijlage 4 Overzicht ontwikkelingen 2015

Bijlage 1 Samenstelling diverse gremia

De kerngroep van de btg VGG is als volgt samengesteld:

Samenstelling kerngroep btg VGG

Naam	Mbo-school	Functie (in kerngroep)
R.J.W. Winter	ROC Leiden	voorzitter
H.C. de Bruijn	ROC Mondriaan	roc
B.G.M. Geerdink	Rijn IJssel	roc
W.J.C.M. Rops	Summa College	roc
G. Vlieland	ID College	roc
C.W.J. Rink	Rijn IJssel	financieel contactpersoon
J.M.P. Moons	Wellantcollege	aoc
P. Duijsings	AOC Oost	aoc
G. Oud	Clusius College	aoc
T. Kruijer	Aeres Groep, Groenhorst	aoc
K. de Leest	SVO Opleidingen	svo

Clustercommissies

Elke btg heeft een of meerdere onderwijsclusters, waarbij coördinatie kan plaatsvinden door een clustercommissie.

Samenstelling clustercommissie Gastvrijheid

Naam	Mbo-school	Functie (in onderstructuur)
W.J.C.M. Rops	Summa College	Voorzitter en vz WDH
C.W.J. Rink	Rijn IJssel	Financieel contactpersoon
L.H. de Keijzer-Wolff	SG de Rooi Pannen	Voorzitter WDTR
M. Schoorel	ROC Leiden	Voorzitter WDV
J.W. Flierman	ROC van Amsterdam	Voorzitter WDFD

Samenstelling clustercommissie Uiterlijke Verzorging

Naam	Mbo-school	Functie (in onderstructuur)
B. Bennink	Alfa-college	Voorzitter
G. Vlieland	ID College	Financieel contactpersoon
Y. Delbressine	ROC Nijmegen	
P. Dykhuis	ROC Friese Poort	
C. Oosterwijk	Landstede	
M. Riethof	ROC van Amsterdam	
vacature		

Samenstelling clustercommissie Voeding

Naam	Mbo-school	Functie (in onderstructuur)
A.de Rozario	SVO	

Onderwijsleden sectorkamer btg VGG

Naam	Mbo-/aoc-school	Functie (in kerngroep)
R.J.W. Winter	ROC Leiden	voorzitter
H.J. de Bruijn	ROC Mondriaan	roc
B.G.M. Geerdink	Rijn IJssel	roc
J.M.P. Moons	Wellantcollege	aoc
P.M.J. Duijsings	AOC Oost	aoc
E. van Lith	Tio	NRTO

Marktsegmenten sectorkamer VGG

In een sectorkamer zijn meerdere marktsegmenten geformeerd rond verwante opleidingsclusters of thema's. Deze marktsegmenten brengen (inhoudelijke) adviezen en standpunten ter besluitvorming in bij de sectorkamer.

Samenstelling onderwijsleden marktsegment Gastvrijheid

Naam	Mbo-school
J.W. Flierman	ROC van Amsterdam
L. Jans	Deltion College
L.H. de Keijzer-Wolff	SG de Rooi Pannen
D.L. Koldewijn	ROC van Twente
C. Winkel	ROC Midden Nederland

Samenstelling onderwijsleden marktsegment Groen

Naam	aoc-school
P. Bastiaansen	Helicon Opleidingen
J.V. Christophe	Citaverde College
M. Counotte	Landstede
F.P. van Dam	Lentiz onderwijsgroep
A.Dijk	Aeres Groep
J. Gebben	Edudelta Onderwijsgroep

Samenstelling onderwijsleden marktsegment Winkelambachten

Naam	Mbo-school
M. Schoorel	ROC Leiden
J. Traanman	SVO
G. Vlieland	ID College

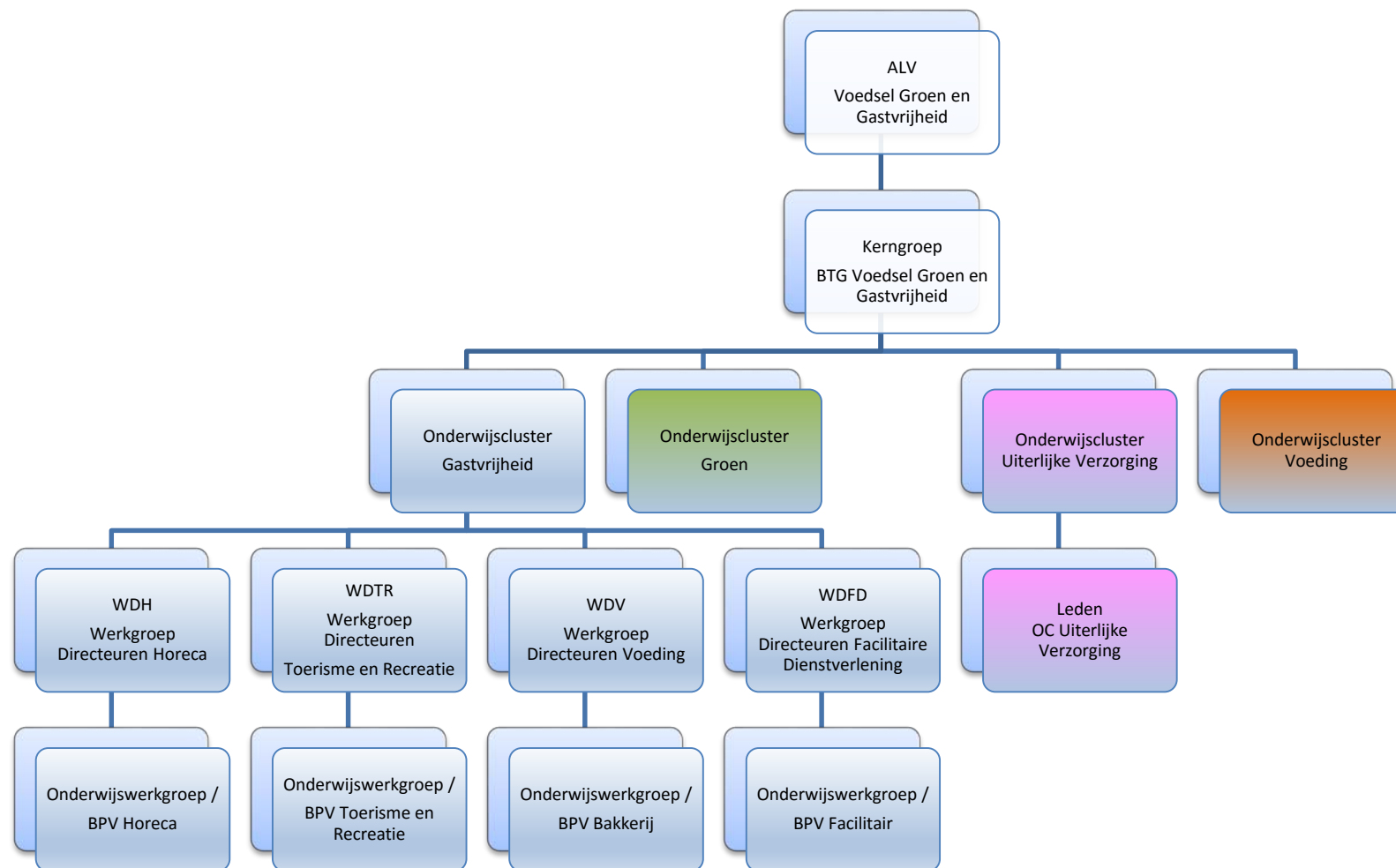
Samenstelling onderwijsleden marktsegment Voeding

Naam	Mbo-school
Gerard Oud	Clusius College
Marc Dees	Groenhorst College
Peet Ferwerda	Nordwin College
Astrid de Rozario	SVO

Samenstelling onderwijsleden marktsegment Uiterlijke Verzorging (sectorkamer ZWS)

Naam	Mbo-school
P. Dykhuis	ROC Friese Poort
M. Riethof	ROC van Amsterdam

Bijlage 2 Organogram

Bijlage 3 Aangesloten mbo-scholen bij bedrijfstakgroep VGG

Leden Onderwijscluster Voeding

- 1 SVO-opleidingen

Leden Onderwijscluster Groen (aoc-scholen)

- 1 AOC De Groene Welle
- 2 AOC Oost
- 3 AOC Terra
- 4 CITAVERDE College
- 5 Clusius College
- 6 Edudelta Onderwijsgroep
- 7 Groenhorst
- 8 Helicon Opleidingen
- 9 Landstede
- 10 Lentiz Onderwijsgroep
- 11 Nordwin College
- 12 Prinsentuin College
- 13 Wellantcollege
- 14 Vereniging Buitengewoon Groen

Leden Onderwijsclusters Gastvrijheid en Uiterlijke Verzorging

		Gastvrijheid	Uiterlijke Verzorging
1	Albeda College		
2	Alfa-college		
3	Arcus College		
4	Aventus		
5	Da Vinci College		
6	Deltion College		
7	Drenthe College		
8	Friesland College		
9	Graafschap College		
10	ID College		
11	Koning Willem I College		
12	Landstede		
13	MBO Amersfoort		
14	MBO Utrecht		
15	Noorderpoort		
16	Regio College		
17	Rijn IJssel		
18	ROC A12		
19	ROC De Leijgraaf		
20	ROC Friese Poort		
21	ROC Gilde Opleidingen		
22	ROC Horizon College		
23	ROC Kop van Noord-Holland		
24	ROC Leeuwenborgh		
25	ROC Leiden		
26	ROC Midden Nederland		
27	ROC Mondriaan		
28	ROC Nijmegen		
29	ROC Nova College		
30	ROC Rivor		
31	ROC Ter AA		
32	ROC Tilburg		
33	ROC TOP		
34	ROC van Amsterdam		
35	ROC van Flevoland		
36	ROC van Twente		
37	ROC West-Brabant – Cingel College		
38	Scalda		
39	Scholengemeenschap De Rooi Pannen		
40	Summa College		
41	SVO-opleidingen		
42	Zadkine		

Bijlage 4 Overzicht ontwikkelingen 2015

Algemeen

De bedrijfstakgroepen hebben zich in 2015 met name gericht op de transitie van 14 bedrijfstakgroepen naar 8 nieuwe bedrijfstakgroepen. Inmiddels kunnen we stellen dat het bezig zijn met structuren en vormgeving, zowel van bedrijfstakgroepen, als sectorkamers en marktsegmenten binnen SBB, grotendeels achter ons ligt. Dit maakt de weg vrij om de focus in 2016 weer meer te verleggen op inhoudelijke onderwijsvraagstukken die sectorale aandacht, samenwerking en versterking vragen. Hieronder staat een selectie van thema's en dossiers die in 2015 veel aandacht hebben gevraagd van de MBO Raad en van belang waren voor de bedrijfstakgroepen. Uitgebreidere informatie over specifieke thema's kunt u altijd verkrijgen via de beleidsadviseurs van uw btg.

1. Examinering

Op 1 oktober 2015 heeft de mbo-sector, MBO Raad en NRTO, een examenagenda ondertekend met OCW om de examinering proactief verder op orde te brengen.

Vanuit het bewustzijn dat de waarde van het mbo-diploma en het civiel effect vertrouwen moet genieten van alle stakeholders zijn in de aanloop naar het ondertekenen van de examenagenda mbo door alle bedrijfstakgroepen in 2015 examineringsprojecten opgestart. Deze sluiten aan op gewenste kwaliteitsverbetering van enerzijds examinering en anderzijds op de implementatie van de herziene kwalificatiestructuur die per augustus voor alle scholen een feit zal zijn. De meeste projecten lopen door tot aan de zomer van 2016.

2. Implementatie Herziene Kwalificatiestructuur

In 2015 zijn de bedrijfstakgroepen en scholen betrokken geweest bij de totstandkoming van allerlei serviceproducten ter ondersteuning van de scholen bij de (aanloop naar de) implementatie van de nieuwe dossiers. Het ingerichte Servicepunt Invoering HKS dat nauw samenwerkt met het Servicepunt examinering mbo heeft veel input gegeven en gekregen van de bedrijfstakgroepen. De ondersteuningsproducten zijn eind 2015 gereed gekomen. Het servicepunt zal op vraag van scholen en/of btg's in 2016 waar nodig tot andere serviceproducten komen.

3. Ruim baan voor vakmanschap: een toekomstgericht mbo

Onder de titel 'Ruim baan voor vakmanschap: een toekomstgericht mbo' is op 2 juni 2014 een visiebrief op de toekomst het mbo van de minister van OCW verschenen. De voorstellen voortvloeiend uit de brief zijn in 2015 gedeeld met de scholen via de btg's, zodat de scholen weten welke (on)mogelijkheden zich aandienen. De volgende onderwerpen zijn (onder andere) bij btg's aan de orde geweest:

- experimenten met cross-overs vanaf studiejaar 2016-2017, combinaties van onderdelen van meerdere kwalificaties;
- experimenten met een gecombineerde leerweg bol-bbl vanaf studiejaar 2015-2016;
- de uitbreiding van de doorlopende leerroutes vmbo-mbo: experimenten met de vakmanschapsroute en de technologieroute, uitbreiding van de vakcolleges, uitbreiding van de experimenten VM2 naar VM3, verbreding van de technologieroute naar andere sectoren;
- de ontwikkeling van excellentieprogramma's;
- het per 21 januari 2017 mogelijk maken dat bepaalde kwalificaties alleen door vakinstellingen en aoc's mogen worden aangeboden;

4. Mbo 2025

Binnen de MBO Raad heeft een visieontwikkelingstraject geleid tot het uitbrengen van het Manifest MBO 2025. De ontwikkelingen op de arbeidsmarkt, de samenleving en het aanleverend en afnemend onderwijsveld zijn geanalyseerd en hebben geleid tot het manifest. Bij de meeste btg's is het manifest aan de orde geweest, mede als basis voor het opstellen van het jaar/activiteitenplan 2016.

5. Doelmatigheid

- In 2015 is de nieuwe wetgeving macrodoelmatigheid in het mbo ingevoerd. Deze wet geeft aan scholen nieuwe verplichtingen op het gebied van:
 - het melden van het starten of stoppen met opleidingen;
 - het aanbieden van opleidingen met arbeidsmarktperspectieven;
 - het rekening houden met elkaars opleidingsaanbod;
 - de verantwoording over de doelmatigheid van het opleidingsaanbod in het jaarverslag;
 - informatie aan (aspirant-)studenten.

Het overleg over de doelmatigheid verschuift hiermee van de landelijke tafel naar de regionale en sectorale tafels. Bij een aantal btg's en sectorkamers is dit in 2015 onderwerp van gesprek geweest. Een btg is dan een overlegpartner voor het georganiseerd bedrijfsleven en speelt een coördinerende procesrol in de bespreking van zich aandienende casuïstiek.

6. TAC BPV

In 2015 heeft de thema-adviescommissie beroepspraktijkvorming (TAC BPV) zich met een aantal onderwerpen bezig gehouden:

- Eenduidige erkenningsregeling leerbedrijven
SBB werkt op advies van de tac bpv inmiddels met een eenduidige erkenningsregeling. De sectorkamers worden in 2015/2016 bevroegd op de relevantie van huidige vullingen.
- Eenduidig competentieprofiel van de praktijkopleider
Dit model gaan de SBB-adviseurs in 2015 gebruiken bij het uitvoeren van hun taak om bij de erkenning van een leerbedrijf te beoordelen of de praktijkopleider voldoende deskundig is en voldoende begeleiding kan bieden.
- Adviesvraag actualisatie bpv-protocol
Na vijf jaar hebben onderwijs en bedrijfsleven verenigd in SBB het bpv-protocol geactualiseerd. Concrete aanleiding voor deze actualisatie was het verdwijnen van de kenniscentra per 1 januari 2015. In de sectorkamers wordt in 2015/2016 bekeken of er echt sectorale aanvullingen benodigd zijn.
- Bpv-monitor
In 2015 is een vervolgtraject opgestart dat moet leiden tot een nieuwe pilot in het voorjaar van 2016, waarbij leerbedrijf en student en school aan het eind van elke bpv-periode bevroegd worden over de bpv. Dit wordt in SBB-verband opgepakt.
- Servicedocument stages
Het servicedocument stages is in 2015 op/bijgesteld. De TAC BPV stelt dit document vast. In het servicedocument staat een model praktijkovereenkomst en een toelichting op relevante wet- en regelgeving voor met name leerbedrijven.

7. Taal en rekenen

Op het gebied van taal en rekenen is er in 2015 veel gebeurd. Met als resultante dat de Tweede Kamer heeft besloten de rekentoets voor langere tijd uit te stellen, gezien de behaalde resultaten uit de pilots. Eind 2015 en in 2016 wordt verder bekeken wat de impact en de benodigde vervolgstappen dienen te zijn. Het ministerie heeft een actieplan rekenen aangekondigd.

8. Doorstroom hbo

Per 1 mei 2015 gelden er voor opleidingen uit bepaalde mbo-domeinen nadere toelatingseisen bij doorstroom naar bepaalde opleidingen uit hbo-clusters. Regionaal kunnen mbo-scholen en hogescholen afspraken maken over voorwaarden voor doorstroom vanuit de betreffende opleidingen.

Per 1 mei 2015 gelden er bovendien nadere toelatingseisen voor instroom in de pabo. Studenten die vanuit het mbo naar de pabo willen, moeten toelatingstoetsen doen voor aardrijkskunde, geschiedenis en natuur en techniek. Ter voorbereiding hierop is er voor mbo-studenten (en havoleerlingen) ondersteuning beschikbaar. Deze ondersteuning bestaat uit studiemateriaal en (klassikale) lessen, vragenuurtjes en e-learning in twaalf regio's. Uit de eerste enquête blijkt dat studenten zeer tevreden zijn over de ondersteuningsmogelijkheden die mbo en hbo in samenwerking met elkaar bieden. Meer informatie vindt u op www.goedvoorbereidnaardepabo.nl.

Een goede voorbereiding op de doorstroom van het mbo naar het hbo kan worden gerealiseerd door gebruik te maken van keuzedelen. In btg-verband is in 2015 gekeken of er behoefte is aan het ontwikkelen van sectorspecifieke keuzedelen gericht op doorstroom naar het hbo.

9. Associate degree

De Associate degree (Ad) is een tweejarige opleiding in het hoger onderwijs die sterk arbeidsmarkt-relevant is. Deze opleiding is met name interessant voor studenten en werkenden met een niveau 4-opleiding. In samenspraak met het bedrijfsleven en hogescholen kan het voor mbo-scholen binnen een regio of op landelijk niveau interessant zijn om een Ad-opleiding te starten. Een hogeschool is aanvrager, maar het mbo kan bij de uitvoering nauw betrokken zijn.

10. Toegankelijkheid van het mbo

Hoewel de invoering van de nieuwe vmbo-profielen en de kwalificatiedossiers in het mbo pas in 2016 echt een feit is, zijn er inmiddels wel de nodige ervaringen opgedaan in de vmbo-pilots. Scholen zijn via de btg's uitgebreid geïnformeerd over de inhoud van de vernieuwing en in de gelegenheid gesteld om input te leveren op de zogenaamde 'cspe's'. Dit zijn de centrale schriftelijke eindtoetsen van het vmbo op het beroepsgerichte deel van de opleiding. Ook op het gebied van experimenten en passend onderwijs is er in 2015 veel gebeurd en waar relevant met btg's gedeeld. In 2015 is er het nodige overleg geweest met OCW over eventuele wetgeving in het kader van toelatingsrecht op het mbo. De impact op scholen voor intake, toelating en flexibilisering van het onderwijs door een meer gedifferentieerde instroom is evident.

11. Entreeopleiding

De entreeopleiding is met ingang van 1 augustus 2014 in het mbo geïntroduceerd. Veel mbo-scholen zijn op 1 augustus 2015 met het nieuwe dossier gestart. De ervaringen worden opgehaald en in 2016 gedeeld in btg-verband als er behoefte aan is.

12. Techniekpact

Het tweede jaar van het techniekpact is achter de rug. De 22 acties uit dit pact en de voortgang daarvan hebben ook in 2015 aandacht gehad. De MBO Raad is betrokken bij de meeste van deze acties. De technische btg's zijn direct betrokken bij de acties en implicaties van de afspraken in het kader van het techniekpact.

13. Regionaal investeringsfonds

Het ministerie van OCW stelt voor het regionaal investeringsfonds honderd miljoen euro subsidie beschikbaar in de periode 2014 tot en met 2017. In die periode komt jaarlijks 25 miljoen aan subsidie beschikbaar voor de scholen. Er zijn in 2015 vele aanvragen gedaan en gehonoreerd. In MBO Raad-verband worden scholen ondersteund bij kennisdeling. Opgedane ervaringen bij de aanvragen zijn gedeeld, zodat verbeteringen bij nieuwe aanvraagronde aangebracht zijn.

14. 25 miljoen euro voor excellentieprogramma's

De minister trekt vanaf 2015 jaarlijks 25 miljoen euro extra uit voor excellentie in het mbo. Excellentie is een apart onderdeel van het kwaliteitsplan dat iedere instelling maakt en dat voortvloeit uit het bestuursakkoord dat in juli 2014 met de mbo-sector is gesloten. De plannen op het gebied van excellentie worden beoordeeld op de ambities en (meetbare) prestaties. De minister van OCW noemt in dit kader onder andere de meester-gezel route, de mogelijkheden die de Skills-wedstrijden bieden en internationalisering. De plannen zijn in 2015 door scholen ingediend en over het algemeen positief beoordeeld door MBO in bedrijf.

15. Ondernemerschap mbo

In het mbo zijn de afgelopen jaren diverse activiteiten en projecten ontwikkeld om ondernemendheid en ondernemerschap te stimuleren. Het gaat dan zeker niet alleen om de uitvoering van de certificeerbare eenheid ondernemerschap (straks: keuzedeel ondernemerschap), maar ook om het opzetten van studentondernemingen, het stimuleren van ondernemendheid bij docenten, de samenwerking met lokale ondernemers, et cetera.

Mbo-scholen hebben aangegeven dat zij grote behoefte hebben aan het delen en borgen van de aanwezige kennis over ondernemerschap en ondernemendheid. Een bundeling van kennis en krachten zorgt ervoor dat zij sneller en efficiënter kunnen inspelen op vragen van het (regionale) bedrijfsleven en studenten.

Om in deze behoefte te voorzien, heeft de MBO Raad in 2015 een aantal landelijke bijeenkomsten georganiseerd over ondernemerschap en ondernemendheid.

16. Leven Lang Leren: EVC/validering van non-formeel en informeel leren

Steeds meer mbo-scholen kiezen voor validering van eerder verworven competenties (EVC) binnen het onderwijs en minder voor het aanbieden van EVC-diensten. De MBO Raad heeft om die reden in 2014 haar netwerk EVC beëindigd.

In 2015 heeft de MBO Raad in samenwerking met de werkgroep validering 'de onderwijsroute' (het valideren van eerder verworven competenties binnen de poorten van het onderwijs) concreter gemaakt en verbreed en deze kennis binnen het mbo verspreid.

17. Leven Lang Leren: ECVET

In Nederland heeft het ministerie van OCW het Coördinatiepunt ECVET opgericht om mbo-scholen te ondersteunen bij de invoering van ECVET (European Credit System for Vocational Education and Training). De MBO Raad oefent op beleidsniveau haar invloed uit door, ook in 2015, zitting te hebben in de Europese gebruikersgroep ECVET. Daarbij is de boodschap van de brancheorganisatie dat het de verantwoordelijkheid van de scholen zelf is om ECVET, en de daarbij behorende instrumenten, al dan niet te gebruiken.

18. Leven Lang Leren: Commissie Rinnooy Kan

Als vervolg op het advies van de commissie Rinnooy Kan (2014) over de deelname van volwassenen aan het hoger onderwijs (ho) heeft het ministerie van OCW in 2015 in samenwerking met het ministerie van SZW onderzocht hoe het mbo beter kan aansluiten op de scholingsvragen van volwassenen (werknemers en werkzoekenden). Eind 2015 kwam de Minister met de brief Leven Lang Leren waarin haar voorgenomen beleid staat beschreven over de wijze waarop scholen in het mbo meer aan Leven Lang Leren kunnen doen om volwassenen te faciliteren bij leren voor een diploma en/of certificaten